

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inšertatom po dogovoru

PONEDELJSKI

SCOUVENEC

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 2050 in 2996 — List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica šte. 6
Poštni ček račun Ljubljana 15179.
Telefon šte. 2992

Zaradi angleško-italijanskega nesoglasja

Dardanele

Turčija zahteva svobodo v utrjevanju morskih ožin Ne s prelomom pogodb, ampak sporazumno Razburjenje v Londonu

Zeneva, 13. apr. TG. Ker so se zadnje tedne zgodili tako kričeči prelomi mednarodnih pogodb (Nemčija v lokarnskem paktu, Avstrija v saint-germainski mirovni pogodbi), so se začele i druge države spraševati, koliko vrednosti imajo sploh pogodbe, ki jih vežejo na drugih področjih. Med te države spada tudi Turčija. Mirovna pogodba v Lausanni, ki je bila sklenjena med Turčijo in njenimi premagovalkami in je zaključila vojno stanje v Mali Aziji, je svobodo Turčije v Carigradu in v morskih ožinah, ki vodijo iz Sredozemskega v Črno morje, vsestransko omejevala. Tako se je morala Turčija obvezati, da bo podrla vse utrdbe na teh ožinah, tako v Dardanelah kakor v Bosporu, da ne bo gradila nobenih novih utrdb, da bo sploh razorožila 5 kilometrsko cono na obeh straneh morskih ožin in ne bo na noben način ovirala svobodnega prometa trgovinskih in bojnih ladij iz Sredozemlja v Črno morje. Prisilili so jo celo, da se je morala obvezati, da svojega črnomoškega brodomarja ne bo ojačila tako, da bi bilo močnejše, kot so brodomarji vseh ostalih obalnih držav Črnega morja.

Turška vlada se sedaj, ko sta Nemčija in Avstrija zaporedoma svojevojno strgali mirovne pogodbe, sprašuje, kako ona pride do tega, da bi se teh obveznosti še držala, ker omejujejo svobodo odločevanja na njenem lastnem ozemlju in ko je Turčija s svojim zelo aktivnim sodelovanjem z Zvezo narodov dokazala, da žrtuje vse za varnost mira v Evropi. Iz tega vidika je turška vlada poslala vsem državam, ki so podpisale mirovno pogodbo v Lausanni in Zvezi narodov daljšo noto, v kateri jih nujno prosi, naj nemudoma začno pogajanja s Turčijo, da se te omejitve, ki danes ne odgovarjajo več potrebam državne obrambe, odstranijo sporazumno. Turčija se pri tem sklicuje na člen 19 pakta Zveze narodov, ki izrecno dovoljuje, da se smejo razne obveznosti, ki so postale nemogoče, znova sporazumno preučiti in jih Svet Zveze narodov potem sporazumno spremeniti ali pa sploh odstraniti.

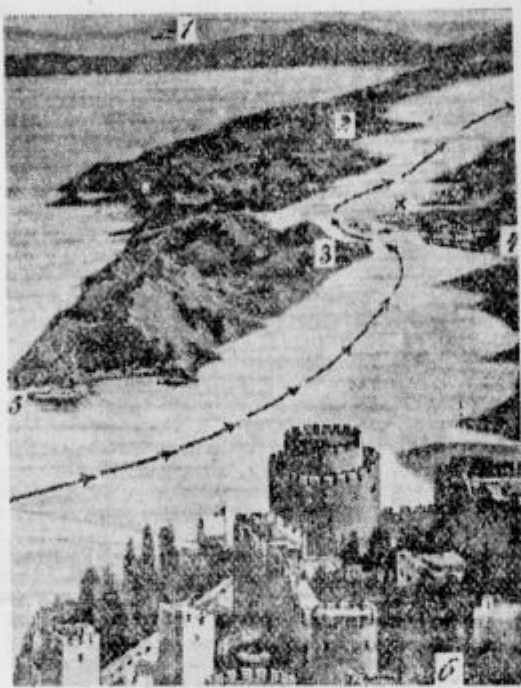
Značilno je, da Turčija noče pogodb prelomiti. Torej je turška vlada dala evropskim kulturnim državam zgled, kako je treba spoštovati dano besedo in braniti svetost mednarodnih pogodb. — Turčija je raje izbrala pot, ki jo predvideva pakt Zveze narodov sam in želi spremenitve težkih obveznosti ne z udarcem po mizi, marveč na podlagi pogajanj in sporazumne rešitve.

Lausansko mirovno pogodbo so l. 1923 podpisale sledeče države: Turčija, Anglija, Francija, Italija, Japonska, Grčija, Bolgarija, Belgija in Portugalska. Zdi se, da je od vseh podpisnic te mirovne pogodbe edino Anglija tista, ki se bo spremembam na Dardanelah in v Bosporju protivila in da so druge turški vladi že predhodno dale vedeti, da ne bodo delale nobenih težav.

Turški zunanji minister je izpovedal v Zenevi, kjer njegova nota za osvoboditev Dardanel ni vzbudila nikake senzacije, da se bo Svet Balkanske zveze sestel v Belgradu dne 4. junija in se bo predvsem pečal s težnjami Turčije z ozirom na dardanelske morske ožine. Svet Zveze narodov pa bo postavil turške težnje na dnevni red 11. maja. Zgodilo se bo prvič, da se bo moral Svet Zveze narodov uradno pečati s tako imenovanim revizijskim členom (19) in je torej nervoznost, ki v Zenevi sedaj vlada, nekoliko razumljiva.

Besedilo turške note je v glavnem sledeče: »Ko je Turčija l. 1923 v Lausanni podpisala mirovno pogodbo in sporazum glede režima morskih ožin, se je Evropa nahajala na tem, da se razoroži. Politična organizacija Evrope naj bi se bila predvsem opirala le na načela prava, ki so na te-

melju vseh mednarodnih pogodb. Suhozemske, pomorske in zračne sile takrat niso bile tako nevarne in vladala je želja, da se se bolj skrijejo. Turčija je takrat dardanelski sporazum podpisala pod izrecnim pogojem, da bodo vsaj vse stiri evropske velesile ožine branile, ako bi bile ogrožene. Danes pa je položaj popolnoma drugačen. Slika Črnega morja se nam prikazuje sicer še

vedno v starih pomirljivih oblikah, toda v Sredozemskem morju so se prilike spremenile in položaj postaja čedalje bolj negotov. Izginilo je edino jamstvo za varnost dardanelskih morskih ožin, ki so sedaj izpostavljene največjim nevarnostim. Ako se Turčiji ne nudi popolna varnost glede na morske ožine, potem ji bo težko odrekati, da se še nadalje odpravi pravici nevarne nadoblasti nad ozemlje, ki spada v meje njene države. Turčija je l. 1932, ko je sporazum podpisala, mislila v prvi vrsti na takojšnjo pomoč četverih velesil, ne pa na počasni, prepovedni razvoj sistema kolektivne varnosti. Danes pa je jasno, da so prvič odnosi velesil, ki jamčijo za varnost Dardanel do Zveze narodov zelo različni, drugi pa je postalo tudi medsebojno tovariško sodelovanje držav-jamčiteljic pri obrambi ožin več kakor dvomljivo. S tem je vsa zgradba iz l. 1923 postavljena na glavo. Danes nikdo ne more več trditi, da so morske ožine zavarovane z jamstvom, ki je kaj vredno. Turška vlada zategadelj sporoča vsem zainteresiranim vladam, da je pripravljena, da se na podlagi člena 19 pakta Zveze narodov s njimi najprej pogaja o prenosu lausanskega dardanelskega sporazuma in o novi pogodbi, ki je postala neizbežna, ker mora Turčija vedeti, da je njeno ozemlje popolnoma varno pred tujim ogrožanjem in da nikdo ne bo mogel motiti razvoja trgovinskih vez, ki se razvijajo sedaj med Črnim in Sredozemskim morjem.

Balkanska zveza bo turško željo z vsemi silami podprla. Ravno tako tudi sovjetska Rusija.

Odmevi v Londonu

London, 13. aprila. AA. Angleški tisk je popolnoma sprejel turško noto, da bo Turčija v skladu z mednarodnim pravom zahtevala ukinitve onih klavzul lokarnske pogodbe o morskih ožinah, s katerimi se prepoveduje njihovo utrjevanje. Listi ugotavljajo, da je Turčija predložila ta svoj sklep v dovršeni redni in korektni obliki, ki je kar v diametralnem nasprotju z nemškim sistemom dovršenih dejstev.

»Times« pravijo, da je turška odločitev jasna in trdna, pa vendar nam ni bila izvršena nenadoma in ne s pritiskom in grožnjo. Do tega koraka bi bilo slej ali prej vsekakor prišlo. Turška akcija je v velikem nasprotju z nemško, ki se je izvršila z enostavnim dovršenim dejstvom. Baš tako postopanje pa bo turško akcijo samo pospešilo. »Daily Telegraph« pravi, da s stališča mednarodnega prava turški zahtevi ni mogoče oporekati. Lokarnska pogodba o demilitarizaciji morskih ožin že sama po sebi nima nikake večje praktične vrednosti, ker se morske ožine v primeru vojne lahko lahko pripravijo za učinkovito obrambo. Če se to vpoštevja, je

Badoglio osvobodil sužnje v Tigre, Amhari in Godžamu

Makale, 13. aprila. TG. Maršal Badoglio je danes izdal proglas, ki je bil nalepljen po vseh zasedenih naselbinah in z letali raztresen tudi po krajih, ki so se v abesinskih rokah.

Plemena iz Tigre, Ambare in Godžama, suženjstvo je ostanek starega barbarstva in tam, kjer veje italijanska zastava, za suženjstvo ni več prostora. Zato je suženjstvo v Tigre, Amhari in Godžamu, kjerkoli veje italijanski prapor, za vedno ukinjeno. Prepovedano je prodajanje in nakup sužnjev. Sužnji, ki se nahajajo na imenovanih področjih, so svobodni. Naj se mirno javijo pri italijanskih oblasteh, kjer bodo našli vsa potrebna zaščito in pomoč. Kdor bo ravnal v nasprotju s tem predpisom, bo kaznovan po zakonu.

Notranji upori

Komunike 181 pravi: Med akcijami nerednih čet galskega plemena, ki se je uprlo negusu in se pridružilo naši vojski pri prodiranju proti jugu, je omeniti zlasti akcijo skupine Azebov in članov plemena Raja Gala, ki je štela okrog 3000 mož in je nekoliko južno od Marauje ponovno napadla oddeleke rasa Getača in jih premagala. Ubitih je bilo 2000 nasprotnikov. Azebi in Gari so zaplenili preko 500 pušk in 700 glav živine.

V Somali je letalstvo bombardiralo nasprotnikove postojanke v Birkutu, Segagu, Dagamedu, Dagaburu, Sasabani in Bulalu. Pri teh napadih je sodelovalo 22 letal. Kljub močnemu obstreljevanju in neugodnim vremenskim razmeram so se vsa letala vrnila k svoji bazi.

Neko poluradno poročilo dodaja, da je general Vehib-paša po bombardiranju Džidžige prenestil svoj glavni stan v Bulaleh, ki so ga sedaj napadla in uničila italijanska letala.

Italijanska uradna poročila

Komunike 182 se glasi: Med tem ko nacionalna in eritrejska vojska izvajata naš operativni načrt, so oboroženi Azebi, južno od hudournika Kormata pogнали v beg abesinske zadnje straže. Pri spopadu je bilo preko 400 nasprotnikov ubitih. Zaplenjenega je bilo mnogo orožja, streliva in cela kolona živine.

Komunike 183 pravi: Maršal Badoglio poroča: Zmagovito napredovanje naših čet na raznih odsekih severne fronte se je nadaljevalo. Ena naših kolon, ki je zapustila Gondar, je večeraj, 12. t. m., zavzela polotok Gongoro na Tanskem jezeru ter je na njem postavila italijanski prapor. Naše čete so bile od tankajšnjega prebivalstva sprejete z velikim navdušenjem. Z Gondarjem je vzpostavljena odlična zveza, ker so hkratu s prodiranjem vojske gradili tudi ceste.

Druga kolona, sestavljena iz motoriziranih oddelkov ter oddelkov konjenice in tankov je zavzela carinarnico pred Galobadom zapadno od Gondarja. Nasprotnikove čete so bile iznenadene od naših prodirajočih oddelkov in so zbežale.

Na južni fronti je manjši oddelek konjenice, ki je bil na izvidniškem pohodu, prodril do Udare, kjer je napadel mnogo lažjega sovražnika z vso naglico in ga po kratkem boju poglal v beg. Na naši strani je bilo mrtvih in ranjenih 46 vojakov nacionalne vojske. Nasprotniki so imeli znatne človeške izgube.

Proti jezeru Tsana

Agencija Stefani poroča, da so spet vse italijanske čete na severni fronti v pokretu. Prednje straže so že zavzele Kobo in prodirajo preko hudournika Gollime. Pa tudi glavni deli posameznih armijskih zborov so že zapustili zavzete postojanke. Tako prodira prvi armijski zbor z vsem trem od Kvorama proti Kobi, tretji od Sokote proti Magdali. Oddelki, ki so zavzeli Gondar, prodirajo polagoma proti Tsanskemu jezeru. Četrta armijska zbor pa čisti teren v Semijanskem gorovju.

Aras Ruždi, turški zunanji minister

treba sprejeti turško zahtevo s čim večjim razumevanjem in naklonjenostjo. »News Chronicle« pravi med drugim, da bi bila Nemčija dobro storila, če bi tudi ona izvedla svoj sklep z enako korektnostjo, kakor ga je Turčija. Tudi ta list je mnenja, da bo Turčiji bržkone le težko nasprotovati.

»Morning Post« piše, da naj se dardanelsko vprašanje predvsem reši tako, da bo dokazalo, da obstoja res enotnost med sredozemskimi državami. List meni, da ni izključeno, da se bo spremembe režima v Dardanelah najbrž najbolje protivila sovjetska Rusija.

Uorakai bombardiran

Addis Abeba, 13. apr. AA. Po informacijah agencije Reuter so italijanska letala večeraj bombardirala mesto Uorakai, ki leži 38 km od Desija. Tri osebe so bile ubite, pet jih je bilo ranjenih.

Se 50 km do Desje

S severne fronte manjkajo poročila. Italijani neprestano prodirajo in se nahajajo le še dobrih 50 km daleč od Desje, ki je od Abesincev popolnoma izpraznjen. Zdi se, da negus aploh ne razpolaga več z nobeno redno vojsko. Grof Ciano je z večjim številom letal preiskal vse ozemlje južno od Desje in je ugotovil, da abesinskih čet ni nikjer, ampak da je videl le male skupine vojakov, ki beže proti jugu in v notranjost dežele. Desje samo pa je popolnoma prazno in ni bilo opaziti v njem nobenega živega bitja.

Bombnik nad Addis Abebo

Addis Abeba, 13. apr. Davi ob 10 je preletelo nad abesinsko prestolnico 7 italijanskih letal, ki pa so se kmalu odstranila. Kmalu nato je priletel nad Addis Abebo trimotorni bombnik. Mesto je popolnoma izpraznjeno.

Graziani namerava zasesti Addis Abebo

Addis Abeba, 13. aprila. b. Reuterjev poročevalec poroča iz Hararja, da so sedaj vsi znaki za skorajšnjo ofenzivo generala Grazianija dani. General Graziani je zbral južno od Dagaburja okrog 1000 letal in 2000 motoriziranih tankov in topovskih vozov, s katerimi misli udariti proti Hararju, ga zavzeti ter v hitrih etapah korakati proti Addas Aabebi, ki jo hoče zasesti. Maršal Badoglio je prepustil generalu Grazianiju čast, da zasedi italijanski prapor na negusovo palačo v abesinski prestolnici, češ, da je bil general Graziani tisti, ki je s svojo velikomno zmagi pri Negeliju zadel abesinski odporni moči smrtni udarec, ko je porazil rasa Desto. Italija namerava potem kronati za novega cesarja rasa Gukso ter se z njim pogajati za mir. O sedanjem bivalističnem cesarju Hajle Selasieja, ki je zapustil Desje neznanokam ne obstojajo nobena verodostojna poročila.

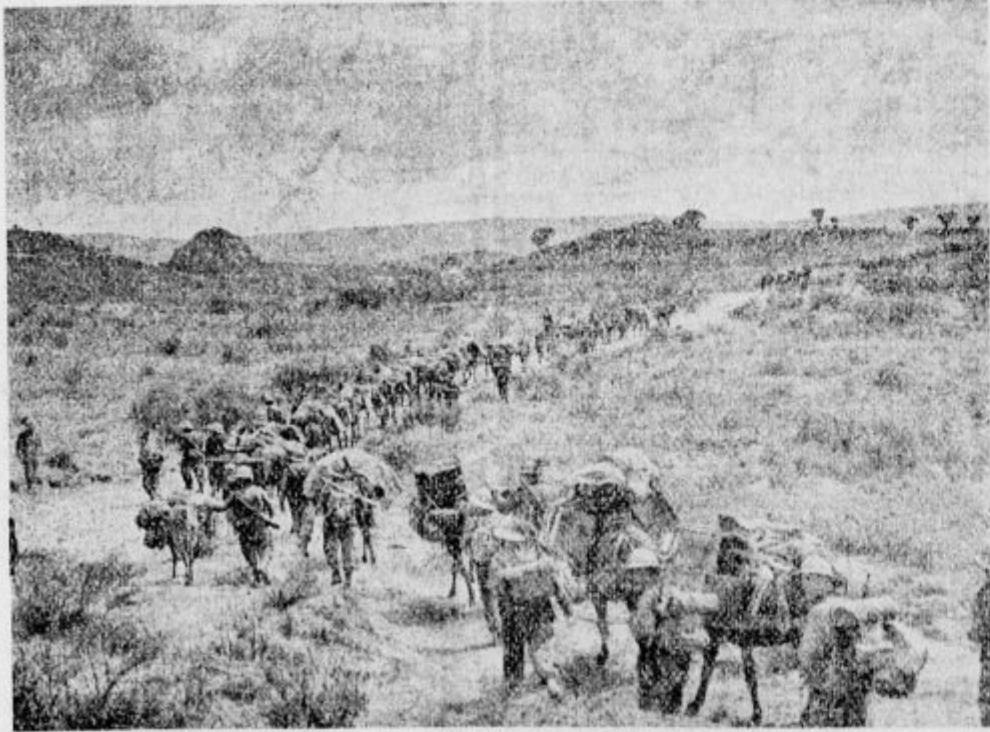
Ras Nasibu zmagovit v predpraskah na jugu

Reuter poroča iz Hararja tudi, da se je četam generala Wehib paše, ki je šef generalnega štaba južne armade, ki ji poveljuje ras Nasibu, prizadel Italijanom pri Dagaburu občutne izgube. Italijani so namreč pripravili silen sunek proti Sasabanchu, so se mestu tudi že približali in ga naskočili, toda elitne čete rasa Nasibuja so jih vrgle iz mesta zopet nazaj. Levo krilo italijanske armade pa je napadlo utrbo Dagabur, a je bilo tudi odbito. Toda borba traja še vedno naprej za bitka še ni končana in je verjetno, da so bile to le predpraski, ki jim bo sledil sedaj glavni sunek Grazianijeve armade z letali in motoriziranimi četami.

Singapore, 13. aprila. AA. Letalec Mollison je snoči malone postal žrtev požara. Zaspal je v postelji s prižgano cigareto. Kmalu je pričela goriti postelja in ostala posteljinina. Hotelski nameščenci so Mollisona v zadnjem trenutku rešili. Ostalo je malone nepoškodovan.

✱

Washington, 13. aprila. AA. Pred Belo hišo je prišlo večeraj do demonstracij nekih ekstremistov. Demonstracije so trajale skoro celo uro. Šele po odločnem nastopu policije so se demonstrantje umaknili. Več oseb je bilo aretiranih.

Poleg hitrih italijanskih letal so mule, ki spremljajo italijanske čete na urnih pohodih in nosijo težke tovore municije in živil čez gore in doline severne fronte, najzanesljivejše prometno sredstvo, ki nikoli ne odreče

Dr. Stojadinović med prazniki

Važna konferenca z našim dunajskim poslanikom

Bled, 13. aprila.

Ugaslovljene in mirne velikonočne praznike smo preživeli v velikem zadovoljstvu in veselju. Toda že, da nam je vreme prineslo takšno razočaranje. Kljub lepim izgledom je pokril Slovenijo, pa tudi po vse Gorenjsko, sneg, ki je pri nas precej obilnejši in debeljši kosmič, ki je na veliko sočnejši, zlasti kmetje so v velikih skrbih, ker se bojijo, da bi snega ne pomorila obilnega cvetja po vrhovi dolin, vrhovih, kajti od čiščenja pa do raztopitve morajo prebrskati in dihati pod težo snega, ki ga je bilo mnogo. Bog daj, da bi to težnjo mogoče preprečili uničenje tolikšnega bogastva in obvarovali našega siromašnega kmeta od velikih izgub, saj je vprav letos z velikim zanimanjem zrl v cvetoče sadovnjake ter si obetal lep dohodek.

Pa tudi Bled je mnogo trpel zaradi slabega vremena, sedaj že drugi v letošnjem letu. Blejci so si za velikonočne praznike obetali mnogo več gostov, ki pa so zaradi dežja in snega rajši ostali doma. Kljub temu pa je le prišlo precejšnje število ljubiteljev narave, ki so se sprehajali po blejskih ulicah v smučarskih oblekah in ki so odšli pozneje na Pokljuko, kjer je bilo vse polno smučarjev.

Bled ni bil sicer tako živahen, kakor po navadi, vendar pa je zlasti oživel hotel Toplice, kjer je velikonočne praznike prebil naš predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović z vso svojo družino in spremstvom. Predsednik vlade je imel mnogo obiskov, ki pa so vsi bili zasebnega značaja. Praznično razpoloženje pa je bilo tudi v njegovem kabinetu, kajti g. predsednik je prejel z vseh strani naše države nešteto čestitk. Gospod dr. Stojadinović je napravil v prazničnih par manjših avtomobilskih izletov po Gorenjskem.

Edina pomembnejša konferenca, ki jo je imel predsednik vlade v praznikih, je bila z našim opolnomočenim poslanikom na Dunaju Nastasijevićem, ki je poročal Stojadinoviču o političnem položaju med našo državo in Avstrijo. Poslanik pa je že davno odpotoval na svoje mesto na Dunaj.

Kot je „Slovenec“ že poročal, je bil na Bledu tudi minister brez listnice Vojislav Djordjević s šefom svojega kabineta ing. Arsičem, ki pa je že odpotoval v Belgrad. Dalje sta dospela na Bled brat g. dr. Stojadinoviča, narodni poslanec Dragiša Stojadinović in dr. Jure Koc, ki je bil sprejet od predsednika vlade.

Danes popoldne je predsednik vlade napravil izlet v Bohinj.

Notranja politika Avstrije

Sturmscharen razorožene!

Ali bo sledil tudi Heimwehr?

Dunaj, 13. aprila. TG. Avstrijski zvezni kancler Schuschnigg, ki je, kakor znano, vrhovni vodja organizacije „Oesterreichische Sturmscharen“, je o velikonočnih praznikih izdal dnevno povelje, v katerem oznanja popolno notranjo preobnovo te poloborožene organizacije, ki je bila bistveni del domovinske fronte in avstrijske milice. Kancler namreč naznanja, da se bo organizacija iz polvojaškega združenja spremenila v kulturno organizacijo. Društvo morajo torej do konca tega leta oddati orožje, ki ga sedaj, ko je bila obnovljena vojska, ne potrebuje več. Kanclerjev proglas med drugim navaja:

Zvezna vlada je že pred nekaj časa zapovedala, da se morajo vse polvojaške organizacije združiti v enotno milično organizacijo, imenovano „Avstrijski Heimatschutz“. Potem takem prihaja potreba, da Sturmscharen preuredimo. Pokret bo ostal nedotaknjen, toda iz vojaškoobrambnega polja se bo

gibanje, ki je razrazilo in načelno katoliško, potegnilo zopet nazaj ter se vrnilo na njeno polje, to je kulturno. Naš pozdrav ostane: Zvestoba! naše geslo ostane: Avstrija!

Istčasno s tem proglasom so bila izdana tudi že vsa potrebna povelja za razorožitev organizacije. Tudi voditeljska mesta so bila razdeljena drugim osebam, poveljniki pa so bili svojih služb razrešeni. Za kanclerjevega namestnika kot voditelja Sturmscharen je bil imenovan prosvetni minister dr. Pertner tako, da dobi ta mladokatoliški pokret sedaj, ko je odlozil orožje, tudi na zunanjo področje izključno prosvetne organizacije.

Na Dunaju se sedaj sprašujejo, če bo tudi Starhemberg kot vodja Heimwehra storil isto, kar je storil kancler Schuschnigg. Razorožitev Heimwehra bo zahtevala mnogo več odločnosti.

Vojna bo kmalu „izbruhnila“

Mrka napoved irskega generalnega častnika

Dublin, 13. aprila. AA. V Dublinu so včeraj bile velike demonstracije v proslavo žrtv, ki so padle pri velikonočnem uporu leta 1916. Pri manifestacijah je prišlo do hudih neredov. Okoli 100 ljudi je bilo ranjenih.

Manifestacije so organizirali člani tako zvane irske republikanske vojske in komunisti. Do neredov je prišlo predvsem zaradi sodelovanja komunistov, ki so hoteli manifestacije izkoristiti za svoje revolucionarne svrhe. Neredi je zlasti izrazil komunistični poslanec William Geleer iz fiske grofije v Škotski, ki je neprestano šušal maso in jo napeljal na nasilju. Ljudje so, nasluščujući od komunističnih provokatorjev, pričeli metati kamenje na povorko. Nastal je silen pretep.

Anglija hoče poostriti sankcije proti Italiji

London, 13. aprila. c. Današnji „Daily Telegraph“ objavlja vest, da bo ministrski predsednik Baldwin za jutri dopolne sklical ožjo sejo ministrskega sveta. Sejo je zahteval zunanji minister Eden tekoma telefonskega pogovora, ki ga je imel z ministrskim predsednikom.

Na tej seji se bo baje vlada definitivno odločila, da je takoj treba poostriti sankcije proti Italiji.

Automobilska nesreča gasilcev

Osem gasilcev pod avtom, štiri v bolnišnico

Maribor, 13. aprila

Gasilska četa v Kamnici je dobila nov gasilski avto, katerega so danes dopolne preizkusili gasilci. Za poskusno vožnjo se je prijavilo 8 gasilcev, in sicer so se odpeljali proti sosednji Selnici. Ko so se vozili na slemenu pred gostilno Golob na povratku proti Kamnici, je avto na ostrem ovinku zavozil z vso močjo v strmino, kar je bilo usodno. Na ovinku ga je prevelika brzina na mokri cesti vrgla v stran in avto je s prvim kolesom zadel v obcestni kamen ter je zaradi udara eksplodirala pnevmatika, kar je zopet avto pognalo na drugo stran ceste. Ponovni udarec pa je povzročil, da so eksplodirale vse tri pnevmatike in avto je vrglo kakor pri eksploziji v zrak tako, da se je obrnil ter pokopal vse gasilce pod seboj. Prizor je bil stra-

hoten, ker se ponesrečenci niso mogli izkoptati iz pod vozila. Morali so priti ljudje ter jih rešiti. Štiri gasilci so dobili pri tem zelo nevarne poškodbe in so jih mariborski reševalci morali prepeljati v svojih avtomobilih v bolnišnico. Najbolj se je ponesrečil poveljnik kamniških gasilcev 31 letni gostilničar Maks Siker, ki si je zlomil desno nogo. Poškodovani so še 40 letni železničar Gasper Kajzer, ki je dobil poškodbo na glavi in po rokah ter desni nogi, 40 letni železničar Hinko Žunko, ki je poškodovan na glavi in na desni roki, ter 31 letni delavec Franc Glazer, ki si je močno poškodoval obe roki. Ostali pa so odnesli precej strahu. Škoda na avtomobilu je znatna, ker je novi avto skoraj popolnoma razbit.

Velika noč v Belgradu

Belgrad, 13. aprila. m. Letošnji velikonočni prazniki, ki so za katoličane in pravoslavne padli na iste dni, so dali naši prestolici raz izraz praznične razpoloženja. Delo je počivalo vsepovsod. V notranjopolitičnem življenju je vladalo pravo politično zatijanje. Posebnih političnih konferenc ni bilo razen prijateljskih sestankov ob priliki medsebojnih čestitaj za praznike. Vsi člani kr. vlade razen notranjega ministra so prebili praznike izven Belgrada.

Kakor vsa ta leta so tudi letošnje veliko noč proslavili belgrajski katoličani zelo slovesno. Na veliko soboto so bile po vseh župnijah velikonočne procesije, v župniji Krista Kralja je bila velikonočna procesija v soboto ob 6 zvečer. Te procesije se je udeležilo veliko število katoličanov in korporativno se je udeležilo tudi članstvo Prosvetnega društva in Slovenske družine. Kakor vsako leto, jo je tudi letos povzdignilo zelo ubrano petje slovenskih usmiljenk in članic Slovenske družine, katerih je bilo v procesiji nad 200. Članice Prosvetnega društva ga. Cvarova in Grampovčanova sta se udeležili procesije v slovenskih narodnih nošah. Opazilo se je zelo, da se je procesije udeležilo nad 200 katoliških gimnazij. Lepa je bila tudi veliko-nočna procesija v soboto zvečer pri slovenskih tezaristih na Čukarici.

Planine zahtevale novo žrtev

Na Kredarici se je smrtno ponesrečil Stane Dolhar iz Ljubljane

Ljubljana, 13. aprila

Praznično razpoloženje, ki je skoraj nemoteno vladalo v Ljubljani ob soboto pa do danes, je brzdilo prekinila žalostna vest, ki se je že snoči, še bolj pa danes, razširila po Ljubljani: planine so med prazniki zahtevale novo žrtev. Na veliko-nočno nedeljo je moral v objemu planin žrtvovati svoje življenje 23 letni pasarski pomočnik Stane Dolhar iz Ljubljane. Vrli mladenič je padel v onih planinah, ki jih je vse življenje tako zelo ljubil in katerih rodni gost je bil.

Stane Dolhar se je odpravil na veliko soboto jutraj na pot. V njegovi družbi so bili njegov nekoliko starejši brat, akademik Stefan, dalje knjigovodski pomočnik Ivan Masle, krojaški mojster Milan Drnovšek in bakrotiskar Mirko Pukl, vsi iz Ljubljane. Namenjeni so bili v triglavsko pogorje. Odšli so že do Kredarice, toda po poti jih je zajel snežni vihar, ki je nastopil v soboto zvečer. Skupina je tavalala skozi vihar ter iskala zavetja in rešitve. Ze proti jutru je Stane omahnil nad neko skalo ter padel v globino. Dobil je lažje rane, ni se pa mogel več dvigniti ter tudi njegovi spremljevalci niso mogli do njega. Sporočili so mu, da gredo po reševalno ekspedicijo v dolino. Po napornem tavanju so spremljevalci dospeli v Mojstrano ter takoj sklicali reševalno ekspedicijo. Ko je ta ekspedicija med največjim nevarjem v nedeljo popoldne dospela do ponesrečenca, je bil ta že mrtev. V miru in viharju so mu omagale zadnje moči ter je izdihnil. Ekspedicija je truplo prenesla v dolino. Truplo prepeljejo v Ljubljano

Pokojni Stane Dolhar se je rodil l. 1913 na Reki, po starših pa je bil pristojen v Ljubljano, kjer je preživel skoraj vse življenje. Lani avgusta je odslužil vojaški rok, nato pa je stopil v službo kot pasarski pomočnik pri svojem svaku Menceju, pasarskem mojstru v Šiški. Bil je zelo dober delavec. Bil je tudi precej izobražen, saj je dovršil meščansko šolo z malo maturo. Planine je vzljubil že iz otroških let. Stalno je hodil v naše gore, se živahno udeleževal kot foto-amater; v njegovi zapuščini je cel kup njegovih posnetkov s planin, bodisi naravnih prizorov, bodisi planinskih skupin. Pokojni Stane Dolhar je bil vrli katoliški mladenič ter je živahno sodeloval pri mladeniškem krožku na Rakovniku in je bil zelo agilen član nogometnega kluba Korotan.

Pokojni Stane zapuščal poleg ostalega sorodstva še dva brata in tri sestre. Njegova smrt je zbudila pri vseh, ki ga poznali, najgloblje sočutje s prizadetimi. Vrlemu mladeniču naj sveti

Olajšanje avtobusnih taks

Belgrad, 13. aprila. m. Minister za javna dela dr. Marko Kozulj je po proučitvi pritožbe zveze avtobusnih podjetij radi prebuh taks in dajatev kakor tudi na podlagi misljenja poverjenega mu ministrstva na podlagi pooblastil v čl. 65 zakona o proračunskih dvanaestlinah za mesec avgust, september, oktober, november, december 1935 ter januar, februar in marec 1936 izdal odlok, da se v odredbah ministrstva za zgradbe št. 16.940-35 za plačevanje doprinosov za prekomerno izkoriščanje javnih cest z avtobusi vnesejo naslednje naslednje spremembe in dopolnila:

1. Čl. 2 se menja in se poslej glasi: „Potni doprinos se oddaja na vozarino v višini: za linije, ki so konkurenčne železnicam, 6 odst. za linije delno konkurenčne drž. železnicam 4 odst., za linije pa, ki niso konkurenčne železnicam, pa 3 odst. Pod vozarino se razume kakor cena vozne karte tako tudi cena prevoza prtljage ali blaga.“

2. Čl. 3 se doda sledeči odstavek: „Ob priliki določevanja doprinosov morajo lastniki avtobusnih podjetij predložiti potrdilo pristojne oblasti o tem, v katero kategorijo spada predmetna avtobusna linija.“

3. Prvi odstavek čl. 4. se menja in se glasi: „Potni doprinosi bodo pobirale banske uprave. Vplačani znesek bo ban. uprava razporedila tehničnim oddelkom in občinam.“

Te spremembe in dopolnila stopijo v veljavo s tem, da se objavijo v „Službenih Novinah“, veljajo pa že od 1. aprila 1936.

Razpis zdravniških služb

Kralj. banska uprava sporoča: Razpisujejo se sledeča službena mesta zdravnikov-uradnikov pripravnikov pri banovinskih bolnišnicah in sicer: dve mesti v splošni bolnišnici v Mariboru, dve mesti v javni bolnišnici v Celju, dve mesti v javni ženski bolnišnici v Novem mestu ter po eno mesto v javni bolnišnici v Slovenjgradu in v Ptuj. — Poleg tega se razpisuje služba zdravnika v združeni zdravstveni občini Rogaska Slatina in Oplotnici. Prosilci za službena mesta pri banovinskih bolnišnicah morajo imeti poleg splošnih pogojev za sprejem v banovinsko službo dovršeno pripravljano dobo (staž), prosilci za službo zdravnika zdravstvene občine pa poleg tega vsaj 6 mesecev bolnišnične prakse iz porodništva in ginekologije. — Prošnje se naj vložijo pri kr. banski upravi dravske banovine v Ljubljani do 20. aprila 1936.

Šport v Belgradu

Belgrad, 13. apr. m. Za velikonočne praznike so tukajšnji nogometni klubi priredili nogometni turnir, na katerega so povabili tudi dunajsko moštvo „Hakoah“. Na veliko-nočno nedeljo sta igrala v predigri Bask in Jugoslavija. Tekme pa so bile tako nezanimive, da je okoli štiri do pet tisoč gledalcev predčasno zapustilo igrišče. Zasluzeno je zmagal Bask : Jugoslavija s 4 : 3. V glavni igri pa je BSK v precej slabi in mrtvi igri premagal dunajsko Hakoah s 2 : 1 (1 : 1). Gostje so igrali tipično dunajsko igro.

Na današnji dan sta pa v predigri nastopili moštvi Hakoah : Bask. Dunajčani so zmagali z 2 : 1 (1 : 1). V glavni tekmi pa sta nastopila stara rivala BSK : Jugoslavija. BSK je zmagal s 5 : 1 (2 : 1).

Usebne vesti

Belgrad, 13. aprila. m. S kraljevim ukazom je postavljen v 5. pol. skupino za svetnika v prom. kom. odd. žel. dir. v Belgradu Miroslav Punčuh. Dosedaj pri ravnatelstvu v Ljubljani. K ravnatelstvu v Ljubljani je postavljen v 4. pol. sk. II. stopnje v prom. kom. odd. Jevta Jović, dosedaj svetnik iste skupine v Belgradu. Pri ravn. drž. žel. v Ljubljani je nadalje postavljen v 4. pol. sk. II. st. za svetnika v splošnem oddelku dr. Karel Brabec, dosedaj banovinski zdravnik v Rogški Slatini.

Predor pod Montblancem

Pariz, 13. aprila. AA. Današnja „Journée Industrielle“ poroča, da se končno potrjuje vesti, ki že dolgo krožijo o tem, da bodo zgradili predor pod Montblancem. List pravi, da se je že sestel odbor, ki proučuje tehnično plat tega

večna luč, žalostnim sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Brat ponesrečenega Dolharja pripoveduje:

Z nocošnjim brzovlakom ob tričetrti na 9 se je vrnil brat ponesrečenega Staneta Dolharja g. Stefan Dolhar v Ljubljano v spremstvu skupine, ki je odšla v soboto v Triglavsko planine. Stefan Dolhar nam je dal obširno pojasnilo:

V soboto ob 12 smo odpotovali iz Ljubljane ter smo prišli ob tričetrti na 3 v Mojstrano, nato pa smo odšli do Zgornje Krme, kjer smo nameravali prenočevati v koči, nismo pa vedeli, da je snežni vihar to kočjo prevrnil. Spotoma nas je zajel vihar in smo tavalili po snegu in viharju. Ko smo prišli na mesto, kjer bi morala stati kočja, smo na svoje veliko razočaranje videli, da ne bomo mogli prenočiti v Zgornji Krmi ter da se na ta način ne bomo mogli rešiti. Zato smo šli naprej in to je bilo približno ob 7.10 zvečer. Drnovšek in Masle sta že poprej izostala, z njima pa sta bila še Lojze Furlan, trgovski pomočnik iz Ljubljane in Rolf Adamle iz Kamnika. Jaz sem se, ko sem videl, da v zgornji koči ni prostora, odločil, da grem proti Kredarici, ostali štirje pa so rekli, da bodo nadaljevali pot do Staničeve kočje. Stane pa je potem, ko sem se že ločil od skupine, dejal, da bo raje nadaljeval pot za menoj ter je odšel po markirani poti proti Kredarici. Ko sem dospel na Kredarico, bilo je okoli 9 jutraj, in sem videl, da brata še ni za menoj, sem takoj alarmiral reševalno ekspedicijo. Reševalna ekspedicija je bila za nami že poslana, ker so jeseniški reševalci spoznali, da se nahajamo v nevarnosti in da bomo najbrž žrtev snežnega meteža. Zato smo dobili na Kredarici že reševalno ekspedicijo, ki je takoj pod vodstvom dr. Mihe Potočnika in številno petih mož odšla po markirani poti navzdol ter res našla brata nezvestnega. Brat je bil v zadnjih vzdihljajih. Vzklikal je po meni: „Stefan, Stefan!“ To so bile njegove zadnje besede.

Reševalna ekspedicija je odnesla brata v smeri proti Mojstrani, ker bi bila pot proti Kredarici mnogo bolj naporna, kajti navzgor bi ekspedicija v snežnem viharju potrebovala najmanj dve do tri ure. Truplo bo ponoči prepeljano v Ljubljano in bo položeno v mrtvašnici na Vidovdanski cesti (Zavetlišče sv. Jožefa) in ne tako, kakor poročamo na drugem mestu, v mrtvašnici pri Sv. Krištofu.

vprašanja. Predor bo velikega pomena tako za Francijo, kakor za Italijo in Švico. Na čelu odbora strokovnjakov je član instituta in bivši glavni ravnatelj tehnične službe v letalskem ministrstvu. Odbor je že predložil vrhovnemu svetu za javna dela svoje poročilo. Predor bo vezal dolino Arve v Franciji in dolino Dore v Italiji. Severna odprtina bo pri Chamoniux 1035 m visoko, južna odprtina pa v višini 1305 m. Predor bo dolg 12.600 m in širok 8 in pol metra. Dve tretjini potrebne denarja bo dala neka francoska bančno-industrijska skupina. Vložena glavница se bo amortizirala v 50 letih. Bodoči predor bo takorekoč že od prvga dne aktiven. Prva leta bi namreč pobirali še posebno predorsko pristojbino. Stroški bodo znašali po desetletnih proračunih kakih 200 milijonov frankov. S predorom bodo zvežani važni gospodarski in trgovinski interesi. Posebne koristi bi imela severna Italija, zlasti Lombardija, ki bi stopila v neposredne gospodarske stike s Francijo. Dalje bi predor koristil tudi deželam jugovzhodne Evrope, zlasti pa jadranskemu primorju. Prizadele države, Francija, Italija in Švica so že dale svoj načelni pristanek in soglašajo tudi s tehničnimi pogoji tega načrta. List pričakuje, da bodo predor začeli graditi že letos. Gradbena doba bo trajala po dosedanjih načrtih približno šest let. Pri gradnji bo zaposlenih nad pet tisoč delavcev.

Poljski zdravnik laže?

Ženeva, 13. aprila. AA. Italijanski državni podtajnik pri ministrstvu za zunanje zadeve Suvich je poslal glavnemu tistištvu Zveze narodov daljšo brzojavko, v kateri podrobno obravnava primer poljskega zdravnika dr. Belauja, katerega zaslišan je zahteval Svet Zveze narodov glede na obtožbe proti Italiji, da so italijanska letala bombardirala ambulantno Rdečega križa.

Dr. Below, kakor se omeneni zdravnik prav za prav imenuje, je izjavil, da so ga Italijani, ko so ga pri Amba-Aradu ujeli, prisilili pod grožnjo smrtni kazni, da je podpisal lažno izjavo glede italijanskega bombardiranja bolnišnice Rdečega križa v Desiju meseca decembra preteklega leta.

Državni podtajnik Suvich ugotavlja, da se omenjeni Below imenuje pravzaprav Maksimilian Below, da sploh ni zdravnik, da je l. 1922 izstopil iz poljske vojske ter da je ob pričetku 1. svet. vojne v abesinsko vojsko. Hkratu mu očitajo, da je v Masavi podal izjavo, ki je bila nasprotna nasprotju z izjavami, ki jih je podal v Desiju. Prav tako hoče sedaj povedati nekaj povsem drugega, kar je izjavil v Masavi.

Moskva, 13. aprila. c. Danes je prislo v Moskvo 50 češkoslovaskih profesorjev in učiteljev, ki bodo ostali v sovjetski Rusiji ves čas velikonočnih počitnic. Proučevali bodo sovjetsko šolstvo in pa telesno vzgojo sovjetske mladine. Šolniki potujejo na stroške sovjetske vlade in bodo gostje sovjetskih učiteljskih organizacij.

Minister za notranje zadeve je nadalje po listu uredb v smislu §§ 6 in 139 istega zakona o izločitvi krajev Bruna vas in Dolnje Latvice iz občine Trzišče in priključitvi k občini Mokronog. — Obe uredbi sta bili objavljene v sobotnih „Službenih novinah“ ter sta z istim dnevom dobili tudi obvezno moč.

Grški predsednik vlade umrl

Ateene, 13. aprila. c. Grški ministrski predsednik Demerdzis je umrl. Ko ga dopoldne ob pol 10 je ni bilo iz njegove spalnice, je šla družina preverjati ali še spi. Demerdzis je bil pa že mrtev. Zdravniki so ugotovili, da je Demerdzis zadela kar in sicer že v teku noči.

Kralj Jurij II. je takoj pozval k sebi vojnega ministra generala Metaksasa in ga zaprosil, da naj zvečer vlado na istih osnovah, kakor jo je imel ustavljeno pokojni Demerdzis.

Zvečer je general Metaksas sestavil novo vlado, ki je bila takoj zaprisežena na dvoru. Predsednik vlade in zunanje ministrstvo je prevzel general Metaksas. Vsi člani Demerdzisove vlade so zamenjali svoje portfelje. Tudi Metaksasova vlada se je odzvala nevtralnemu napram strankam in parlamentu. Prvičnega ministrskega predsednika Demerdzisa bodo pokopali jutri dopoldne.

Calles zbežal

Mexico, 13. aprila. AA. Bivši predsednik Calles je s svojimi pristaži zbežal iz Los Angelesa v San Diego. Sin bivšega predsednika republike Alfredo Calles, katerega prošnja za povratek v domovino je bila prav tako odbita, je vendarle odpotoval iz Brownvillea v Texasu v Mehiko.

Umrl nam je v častiljivi starosti 92 let naš dobi oče in stari oče, gospod

Josip Štor

železniški delovodja v pokoju

večkrat previden s tolažili sv. vere. — Pogreb predragega pokojnika bo v sredo, dne 15. aprila ob 3 popoldne iz hiše žalosti, Ulica na Grad št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 13. aprila 1936.

Zalujoči ostali.

Šport o praznikih

Table tenis

Ilirija komb. : Hermes komb. 8 : 8

Ljubljana, 13. aprila.

V dvorani bivšega hotela Tivoli, kjer trenirajo Ilirijanci, se je odigral danes dopoldne, mesto napovedanega dvoboja dveh ljubljanskih reprezentanc, dobro uspel turnir kombiniranih mostev Ilirije in Hermesa. Dvoboj bi bil mnogo privlačnejši, če bi sodelovali tudi naši reprezentanti; ker pa so odločili, da nastopila naša rivala v naslednjih postavah:

Ilirija: Nagy, Geržinič, Smerdu in Grošelj.
Hermes: Kosmina, Grbec, Kovač in Puterle.
Rezultat odgovarja popolnoma poteku posameznih iger. V ilirijanskem mostu sta sodelovala novica Smerdu in Grošelj ter dokazala, da ima pomlad pri Iliriji izvrstno šolo. Smerdu obvlada, če jako lep drive na vrhanu in backhandu ter obeta postati prav kmalu zelo uporaben igralec. Grošlju manjka še tehnika, toda njegova vztrajnost in borbenost nam jamčita, da jo bo kmalu pridobil. Obema je bil to prvi nastop. Nagy se še ni opomogel od dolgega premora ter le počasi prihaja v formo. Izmenjava stila mu bo dobrodošla, vendar zahteva mnogo treninga. Geržinič gre vedno težko preko prvih partij, potem se pa vgraja in je vsakomur nevaren.

Pri Hermezianci sta bila Kosmina in Kovač najuspešnejša. Prvi je bil handicapiran, ker je moral igrati z gumijastim raketom, radi česar je bil njegov poraz proti Smerduju najbrž samo slučajen. Kovač je bil tudi tokrat zelo zanesljiv prinašalec točk. Nekoliko je razočaral drugače zelo dobri Grbec, ki je bil v vseh partijah nesiguren. Zdi se, da premalo trenira. Isto velja tudi za Puterla.

Rezultati partij so naslednji: Nagy: Kosmina 0:2, proti Grbcu 1:2, proti Kovaču 2:1, proti Puterlu 2:0; Geržinič: Kosmina 0:2, proti Kovaču 0:2, proti Grbcu 2:1, proti Puterlu 2:0; Smerdu: Kosmina 2:1, proti Kovaču 0:2, proti Grbcu 1:2, proti Puterlu 2:1; Grošelj: Kosmina 1:2, proti Kovaču 1:2, proti Grbcu 2:1, proti Puterlu 2:1.

Turnir je pokazal, da bi bilo zelo posrečeno, če bi se zopet priredil turnir med vsemi ljubljanskimi table teniskimi klubi, pri katerem bi Ilirija in Hermes sodelovala s svojima drugima garniturama.

Mariborski šport

Prvi dan velikonočnega turnirja

Maribor, 12. aprila.

SK Železničar je na svojem stadionu za praznike priredil nogometni turnir, na katerem so sodelovala prva moštva vseh mariborskih klubov in dobro moštvo 7Wiener Sportfreunda iz Dunaja. Žal je prvi dan deževje deloma pokvarilo prireditve ter preprečilo večji obisk občinstva. Kot prva sta nastopila stara rivala

ISSK MARIBOR:SK RAPID 0:2 (0:1)

Tekma je bila prav zanimiva. Moštvo Maribora je v polju imelo mnogo več od igre, toda napad je še tako zrele situacije pustil neizrabljen. Pri Rapidu je tokrat dominirala obramba, posebno stari Barlovič je bil zopet v visoki formi. Napadalna vrsta Rapida je imela glavno moč v Heleru in Klobasariju. Zadnji je bil tudi akter obeh golov. Sodil je ss. Nemec brez off-side pravil. Drugi par sta tvorila

WIENER SPORTFREUND, DUNAJ:SK ŽELEZNIČAR 2:5 (1:1)

Ze takoj v začetku je videti, da so gostje tehnično izbalansirano moštvo. Njihov lepo premišljen napad v 9 minutih zaključil desna zveza s krasnim strelom pod prečko. Mahanje je prepozen in že je 1:0 za goste. Železničarji prično z energičnimi napadi, ki pa šele v 3. minuti po Konradu obrode z uspehom 1:1. Gostje forsirajo nizko igro kratkih pasov. Tempo je izredno hud in ga dunajčani le s težavo vzdržujejo. Tudi so v borbi za žogo malo mehki.

V drugem polčasu nastopa Železničar s Hermanom na голу. Ta se takoj v začetku izkaže z metanjem ter ob tej priliki izgubi žogo, ki jo posebna desna zveza gostov spravi v mrežo 2:1 za Dunaj. Sedaj prične Železničar z generalno ofenzivo. Napad za napadom se vali proti vratom gostov. V 15. minuti Pavlin ostro strelja, žoga gre pod trebuchom vratarja v gol 2:2 V 33. minuti Lado lepo strelja s krila, od prečke odbito žogo vzame Konrad volje ter neubranljivo poviša na 3:2 za Železničarja. V 36. minuti Pavlin iz teka ostro strelja, vratar gostov more strel le odbiti. Konrad je na mestu in že je žoga v mreži, rezultat 4:2 za Železničarja. Občinstvo živahno bodri svoje moštvo. Dunajčani so brez prave moči V polju sicer zelo lepo igrado, toda v 16. meterskem prostoru končuje njihova umetnost. Tik pred koncem Lado se preteče svojega halfa in beka ter v ostrem kotu zabije pod prečko in postavlja končni rezultat 5:2. Občinstva le okrog 400 oseb.

Drugi dan

WIENER SPORTFREUND:SSK MARIBOR 4:3 (2:2)

Tekma je bila zanimiva le v prvi polovici, ko sta se oba nasprotnika še nekam trudila. V drugi polovici pa je bilo zgolj nabijanje žoge sem in tja in so bili gledalci tako nad igro gostov kakor tudi domačinov razočarani. Sodil je Vesnauer dokaj ležerno. Bržkone je sama igra vplivala tudi na njega.

V finalu turnirja pa sta se srečala stara nasprotnika

SK ŽELEZNIČAR:SK RAPID 3:2 (2:1)

Prva polovica igre je bila odigrana v hitrem tempu in je bilo moštvo SK Železničarja v precejšnji premoči.

V drugem polčasu pa je prešel v lahno premoč Rapid, vendar pa so njegovi številni napadi ostali brezuspešni. Sodil je Bizjak, ki je imel vsajih slabe momente. Bil pa je nepristranski.

Navzlic lepemu vremenu je bilo kakih 500 gledalcev.

Dva poraza češkega nogometa

Rapid (Dunaj):Sparta (Praha) 5:1 (5:1). — Tekma se je vršila na Dunaju.

Slavija (Praha):Oradea (Bukarešta) 0:2 (0:0). Tekma je bila v Bukarešti.

Priprave težkoatletov za olimpijado v Berlinu

Letošnje državno prvenstvo posameznikov je končano. Vršilo se je v Belgradu, Somboru in Mariboru. Dobili smo nekaj novih državnih prvakov, ker so stari rutinirani borci proti pričakovanju odpovedali. Posebno je bilo veliko presenečenje, ko Maratonec Pirher, ki je imel v poltežki kategoriji največ izgledov, sploh do finalnih borb ni prišel, ker so ga že prej izločili mnogo slabši konkurenti.

Ker je tehnični odbor Jugoslovanske težkoatletске zveze uvidel, da je samo tekmovalanje za državno prvenstvo premalo, da bi se mogla izbrati že reprezentanca za olimpijado, je sklenil, da bo priredil več izločilnih tekem. Na teh in pa na predstojećih mednarodnih nastopih, naj bi se pokazala prava moč naših atletov, kar se iz samega državnega prvenstva ni moglo razvideti, ker so tam igrali važno vlogo tudi drugi motivi, kakor velika oddaljenost nekaterih krajev prireditve (Belgrad in Sombor), bolezen nekaterih atletov, ki so bili zato v slabi formi (Pirher, Maraton) itd.

Prvo tako izločilno tekmovalanje se bo vršilo 19. t. m. v Zagrebu v prireditvi Zveze. Na to tekmovalanje so pozvani po štirje atleti iz vsake kategorije, razen težke, kjer je reprezentant že določen (Nagy, Sombor). Od Slovencev so na to tekmovalanje pozvani Pirher in Vidic (poltežka kategorija) in Ivanič (bantam), vsi člani Maratona.

Na tej izločilni tekmi se bo izbrala reprezentanca za mednarodno tekmo z Grčijo, ki se vrši 2. maja v Atenah. Z nekaterimi eventualnimi izpremembami bo poslana ista tudi na mednarodno tekmo s Poljsko, ki se vrši 16. in 17. maja v Katowicah. Ta slednja bi se morala vršiti že v začetku aprila, pa je Zveza smatrala za potrebno, da jo preloži na poznejši termin, ker ni mogoče tako hitro pripraviti ekipe, ki bi našo državo mogla dostojno reprezentirati v Poljski, kjer je ta šport na visokem nivoju. V zvezi s turnejo na Poljsko so predvidene še tekme Zagreb:Varšava v Varšavi in dva nastopa v Českoslovaški.

Za mesec julij bo Zveza najela trenerja inozemca, ki bo temeljito pripravil takrat že izbrano sedmorico za olimpijado.

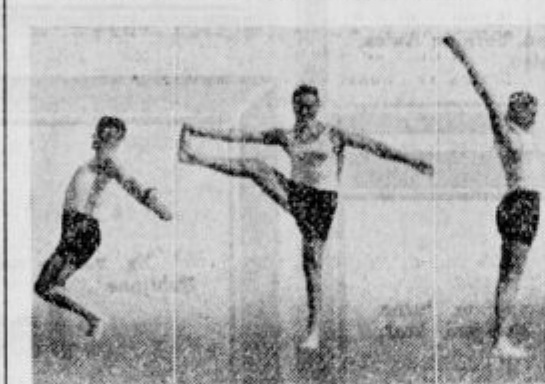
ZSK Hermes. Občni zbor kluba se vrši dne 15. aprila ob 19 v dvorani hotela Miklič. Vabijo se vsi člani, da se obnega zbora udeležijo, isto tudi člani SK Sloge.

Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se pojavljajo znaki raznih težav v sled nezadostnega izločevanja sokov, izborno pomaga večtedensko pitje naravne

Franz-Josefove

grenke vode Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shušanje. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Domača telovadba

1. Iz osnovne stoji (nogi vzporedno) izvajaj Bodejev val. Ta vaja, ki je sicer malo težja za pravilno izvajanje, je ena najpomembnejših vaj v gimnastiki. Začnemo jo pa tako-le: Pete dvignemo od tal, roki vzročimo. Nato gremo v nizek počep, z rokama pa skozi predročje v zaročenje. V tem položaju pa ne obstanemo, temveč takoj zagibljemo nalahno v kolenskih, z rokama pa gremo v visoko predročje. Tudi tu ne obstanemo, temveč se v ritmičnem nihanju povrnemo v prejšnji položaj in ponovimo isto še dvakrat (vsega skupaj torej trikrat). Nato se vrnemo v osnovno stoji (peti od tal) v pokrčenih kolenskih, z rokama pa gremo skozi predročje v vzočenje. Sedaj se šele začne izvajati pravi val, ki ga omenjamo. Ko gremo v napol nizek počep, spremljata roki skozi predročje v zaročenje vse gibanje. Ko smo v najnižji točki počepa, sta roki v skrajni točki zaročenja. Nato se začne odvijati telo od spodaj navzgor na ta način, da potisnemo najprej kolena naprej, potem boka, ulehemo križ in končno še prsa potisnemo naprej, s čimer je zaključena faza tega gibanja, kar se telesa tiče. Roki pa — kakor smo že omenili — spremljata vse to gibanje. Torej samo spremljata, to se pravi, da z rokama ne delujemo aktivno, ampak pustimo, da ju gibanje ostalega telesa potegne s seboj. Roki morata biti pri celi akciji napol mrtvi. Tako izvedemo vajo trikrat. Potem se zopet vrnemo, stopimo na prste in roki dvignemo v vzočenje in cela stvar se prične od začetka. Celo vajo ponovimo na ta način kakih šestkrat. (Slika 1.)

2. Iz osnovne stoji dvignemo desno nogo v odnoženje, jo primemo za prste z desno roko in potem izvajamo sunke vstran na ta način, da nogo najprej skrimo, nato pa jo močno stegnemo. Vajo ponovimo na ta način kakih osemkrat. Pri tem moramo stremeti za tem, da nogo čim višje dvignemo in da z njo res vstran sujemo. Isto vajo ponovim onasprotno, to se pravi, da stojimo na desni nogi in z levo sujemo v odnoženje. (Sl. 2.)

3. Osnovna stoji — roki v priročenju. Skozi pred in vzočenje suvajmo, oziroma nihajmo roki v vzočenje naprej. Pri tem moramo imeti mehki, a vendar stegnjeni roki, zlasti v ramenih moramo biti izredno mehki. Vajo ponovimo 10-krat. (Sl. 3.)

Poboj na veliko soboto

Vransko, 12. aprila.

Nekaterim ljudem pa res dandanes ni nič več sveto. Na veliko soboto po vstajenju so popivali nekateri fantje v neki tukajšnji gostilni. Alkohol jim je zlezel v glave in začel se je prepir. In na potu domov na koncu trga je sunil neki M. iz Zahomce Javorska z nožem v vrat in mu nevarno pokodoval odvodnico. Na pomoč prihiteli zdravnik dr. Šerko je ranjenca za silo obvezal in ga takoj s svojim avtom odpeljal v celjsko bolnišnico. Rana je zelo nevarna in je fantovo življenje v nevarnosti. Vsi resni ljudje se zgražajo nad tako podivjanostjo, ki skruni celo najlepše praznike.

Deževni velikonočni prazniki

V Ljubljani

Ljubljana, 13. aprila.

Dva neznana kmetska pregovora sta se letos uresničila: prvi pregovor pravi namreč: Božič za steno, velika noč za pečjo, drugi pregovor pa pravi: Pustna nedelja lepa, velika nedelja grda. Resnično že dolgo nismo imeli velikonočnih praznikov ob tako neugodnih vremenskih razmerah kakor letos. Velika sobota je še nekako bila v redu in so ljudje še mogli na sprehod ter so se tudi v izrednem številu udeležili velikonočnih procesij, ki so bile po večini na veliko soboto popoldne. Te procesije so bile izvršene v najlepšem redu, dasti je nekatero, kakor frančiškansko in šentjakobsko, ki so bile pozneje kakor stolna, pričel moliti dež. Druge procesije, ki so bile napovedane za nedeljo zjutraj, pa so se po večini vršile kar v cerkvah. Od sobote zvečer pa do danes opoldne je skoraj nepretrgoma deževalo, na planinah in na vseh bližnjih hribovih pa je pričelo polatno snežiti. Razni ljudje, ki so bili v nedeljo popoldne na Krimu ali Kureščku, so se vrnili slabe volje ter so pripovedovali, da leži na teh hribovih za dobro ped snega. Ko se je danes okoli polne v Ljubljani nekoliko zjasnilo, pa so ljudje z začudenjem opazili, da so pod snežno odejo celo taki hribovi kakor Katarina, Tolstec in deloma celo Šmarina gora. Nih preveč niso bili ljudje letos navdušeni, da bi v takih množinah delali izlete, kakor je bilo običajno prejšnja leta na velikonočni ponedeljek.

Kakor smo že omenili, se je izvršila stolna procesija v najlepšem redu. Šla je po Mestnem trgu. Najsvetejše je nosil škof dr. Rožman. Procesije so se udeležili najvišji predstavniki oblasti v Ljubljani, tako ban dr. Natlačen, divizionar general Nedeljkovič, mestni župan dr. Adlešič s skoraj vsemi občinskimi svetlovalci, številni častniki zbor, tukajšnji konzuli, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golia, železniški direktor dr. Fatur, predstavniki vseh drugih oblasti, raznih korporacij, društev, katol. akademsko starešinstvo, mnogo katoliške mladine številna društva in zelo mnogo občinstva. Pri procesiji sta sodelovali več četi vojakov z vojaško godbo.

Zastopniki mestne občine in drugih oblasti so sodelovali pri drugih procesijah, kakor pri šentpeterski, frančiškanski in trnovski. Pri trnovski župniji je patron mestna občina, ki jo je zastopal podžupan dr. Ravnihar.

Ob še bolj neugodnem vremenu pa so se vršile letos zaobjubljene potresne procesije, ki so bile v nedeljo popoldne. Kljub slabemu vremenu pa so iz vseh ljubljanskih župnij šle mnovice strnjeno v cerkev sv. Jožefa, kjer so opravile zaobjubljene molitve.

Smrt v plamenih gorečega hleva

Maribor, 13. aprila.

Pri posestniku Škrabotu na Zgornji Polskavi je izbruhnil okoli polneve požar, ki je uničil hišo in gospodarsko poslopje. Od raznih strani so prišli ljudje gasiti, vendar niso uspeli proti razbesnelemu ognju, ki je povzročil nad 40.000 Din skode. Med požarom nihče ni pogrešal domače gospodinjice in tudi potem, ko je bil ogenj že zadušen, ni v razburjenosti nihče opazil, da posestnice Ane Škrabot ni nikjer. Ko so pa gasilci po požaru razkopavali ožgano slamo in zogljeno tramovje na zidovih gospodarskega poslopja, so našli na grozotno najdbo. Med ostanki žarečih tramov so zagledali kup ožganega mesa ter z grozo ugotovili,

da je to človeško truplo, kateremu so zgorele noge do kolien, roke in glava in le trup je še ostal ves črno ožgan. Bili so to ostanki domače gospodinjice, ki je našla strašno smrt v plamenih na gorečem hlevu. Njen mož je bil v času požara odsoten. Bila je sama doma, ko so izbruhli plameni na hlevu in je dočelo hotela sama nogasti grozoto nevarnost, pa je našla v ognju strašno smrt. Ne pojasnimo je samo to, kako je prišla na gospodarsko poslopje, ker niso našli nikjer lestve, po kateri bi bila splezala na podstrešje. Orožništvo vrši z vsvo nemogo poizvedbe, da bi došlo do vzroka stranske nesreče.

Ljubljanske vesti:

Ljubljana, 13. aprila.

† Jernej Stele. Na veliko nedeljo opoldne so žalostno zapeli zvonomi sv. Franciška v Sp. Šiški. Oznanili so vest o smrti veletrgovca in posestnika g. Jerneja Steleta. Po opravljeni velikonočni slovesnosti, ki se vrši v Šiški v nedeljo zjutraj, je za vedno zatislil svoje blage oči. Vincencijeva konferenca je izgubila z njim svojega največjega dobrotnika. Z veseljem je vedno izdatno podpiral konferenco, ker je vedel, da le ona podpira res samo najpotrebnejše brez razlike na versko ali politično pripadnost. Ne le, da nikdar ni vedela njegove levica, kaj dela desnica, je dajal vedno le tako, da so stali njegovi darovi za javnost pritrjeni. Koliko potrebnih je uživalo sad njegovih darov, ne da bi kdo vedel za pravega dobrotnika. Poleg obilnih bo najbolj pogrešala svojega dobrotnika Vincencijeva konferenca, ki mu bo le težko dobila enakega G. Stele, le Vsemogočni ve za Vašo dobro dela in On naj Vam jih stotero poplača. Pogreb našega dobrotnika bo danes, v torek, ob 3 popoldne izpred hiše žalosti Gasilska cesta 3. Vabim vse člane, kakor tudi podpirance, da spremlimo draga pokojnika na njegovi zadnji poti. Predsednik Vincencijeva konference.

Umrli je v starosti 82 let g. Marija Bukovnik, vdova po pok. uglednem briv. mojstru in ljubljanskemu mešanju Bukovniku. Pogreb bo v torek, ob pol 2 popoldne iz Hiralnice, Vidovdanska cesta. Naj v miru počiva!

Kino Kodljevo igra danes in jutri po znižani vstopnini »Dekle z neba«.

Dekliški osek prosvetnega društva »Ljubljana«-mesto ima drevi ob 8 redni setanec v društveni sobi v Gospodarski zvezi I. nadstropje. Članice pridite točno in polnoštevilno!

Dva vloma. Neki tatovi so prišli na cenen način do velikonočne pojedine. V noči na veliko nedeljo so vblemili v gostilno g. Drage Guštinove na vogalu Vlevoisove in Rimske ceste, odkoder so odnesli mnogo jestvin, več sto dinarjev gotovine in nekaj zlatnine tako, da trpi Guštinova okoli 1000 din skode. Policija je tega vloma osumila dva brezposelna, ki sta redno zahajala v to gostilno, vendar pa jima policija dosedaj še ni mogla dokazati tega vloma. — Ko se je šivilja Franciška S. v Fužnerjevi ulici v soboto za trenutek odstranila iz svojega stanovanja, je v sanovanje vlomil neznan tat ter ji odnesel raznega manufakturnega blaga v vrednosti okoli 500 din.

Ogenj v Mencingerjevi ulici. V soboto zvečer je tovarnar Anton Ranzinger opazil v Mencingerjevi ulici ogenj ter je o tem obvestil trnovsko policijsko stražnico. Goreti je pričela mala baraka, ki je last mestne občine ter je že delj časa prazna. Policisti s trnovske stražnice so ogenj naglo sami pogasili ter tako preprečili še večjo škodo.

Nesreča kolezarja. V soboto se je ponesrečil pri vožnji s kolesom trgovski sotrudenik Vladislav Cater iz Rožne doline. Padel je tako nesrečno, da se je poškodoval na desni rami in desni strani glave ter na levi nogi pod kolonom Reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico.

Aretacija Deiravanta. Danes zjutraj je bil v Ljubljani aretiran 34 letni trgovski zastopnik

V Mariboru

Maribor, 13. aprila

Star kmečki pregovor »Zelen božič — bela velika noč« se je letos žalibog obistnil. Takih velikonočnih praznikov ljudje že dolgo ne pomnijo. Že veliki teden ni obetal nič dobrega, v soboto pa je začelo iti izpod neba in je deževje neprestano do ponedeljka zjutraj. Ko so se danes zjutraj megle dvignile in je zopet posijalo sonce, so Mariborčani strmeli. Bela odeja je pokrivala Pohorje in Koziak globoko doli v doline, kjer se je mesala belina snega z zeleno barvo mladega bukovja. Sneg je zapadel do višine 600 metrov in se je tudi obdržal. Na vrhu Pohorja je snega skoraj za pol metra. Tudi v mestu in okolici je v nedeljo mestoma naletaval sneg, pa se je zopet spreminil v dež. Zunanji okvir letošnjih velikonočnih praznikov je bil zaradi vremena čemer in pust. Na ulicah so bili samo oni, ki so morali izpod strehe, zaviti v zimске plašče in kožuhe, kakor o božiču. Lokali so bili prepolni, manjkalo pa je prvotne, tistega veselega razpoloženja, ki ga vedno prinašajo velikonočni prazniki. Na veliko soboto zvečer niso nikjer žareli kresovi, steli iz nožarjev so le poredkoma odmevali iz okolice v mesto. — Tudi žarki cerkvenih slavnosti je bil pod vplivom vremena prizadet. Odpadle so slovesne procesije pri mariborskih župnih cerkvah ter se je vršilo vstajenje samo v svetiščih. Slovesnost Vstajenja so se udeležili v stolnici predstavniki vseh mariborskih oblasti in društev. — V duhovnem oziru pa se je Maribor na letošnjo veliko noč lepo pripravil. Redkokdaj so bile cerkvene slovesnosti v velikem tednu tako obiskane kakor letos. Zlasti pri sklepni postni pridigi v stolnici je bilo ogromno ljudi. Posebno razveseljiv je bil letos napredek v delavskih četrtih magdalenskega predmestja. Menda je malo v Mariboru svetišč, kjer bi bilo opravilo velikonočno sv. spoved toliko ljudi, kakor je bilo to v mali kapelici v železniški koloniji. Ganljivo je bilo opazovati, s kako vnetostjo se je celo predmestje pripravljalo, da bi bila proslava velike noči čim slovesnejša. Ker je kapelica že zdavnaj pretesna, so se dogovorili s svojim dušnim pastirjem g. Obržanom, da bo velikonočno sv. opravilo na prostem, na velikem igrišču otroškega vrta. Ves teden so ljudje pripravljali, da bi prostor čim bolje uredili in okrasili. Železničarska godba »Dravec« je obljubila svoje sodelovanje pri obeh mašah, pevski zbor bogoslovcev bi nastopil in tako bi bili letos mariborski delavski revirji na edinstven način proslavili dogodek Vstajenja. Deževje in mraz pa sta jih tudi za ta veliki praznik potisnila nazaj v tesnobo kapelice, tako da je v ludeh še močnejše vzraslo prepričanje, da se mora nova cerkev za ta predel čimprej zgraditi.

Albin K., doma iz Semiča. Tega naslednje novomeško okrožno sodišče zaradi uradne poverebe. Ljubljanska policija bo Albina izročila novomeškemu sodišču.

Samoumor pod vlakom. V soboto ob pol 8 zjutraj je vlak, ki odhaja iz Ljubljane proti Vrhniki, povozil neko mlado žensko, ki je skočila pod kolesa lokomotive. Vlak je žensko popolnoma razmrazil. Policija je ugotovila, da je samomorilka 19 letna Marija Gregorčič iz Ljubljane, ki je izvršila samoumor v trenutni duševni zmedenosti. Policija je dala truplo prepeljati v mrtvašnico na Viču.

Dva para nogavic, najdena v soboto ob pol 2 popoldne pred gasilskim domom v Šiški, ena črna pregrinjalka za foto-kamero, najdena v ponedeljek ob pol 8 na Tyrševi cesti. Oboje se dobi pri najditeljci Gabršček. Tržna ulica 5.

V Ljubljanski bolnišnici so umrli: Turk Josip, 77 let, bajtar, Ravnice 2, obč. Cabar; Retes Gregor, 45 let, delavec, nestalno bivašič; Bernik Leon, 31 let, zasebni uradnik, Sv. Florijana ul. 1; Mavrič Florijan, 63 let, kovač, nestalno bivašič; Smuk Alojzij, 19 let, poljski dinar, Borovak 4, občina Poljsnik, okraj Litija; Pončič Marija, 51 let, žena pekova, mojstra, Boh. Bistrica 76; Planinšek Franc, 55 let, dinar, Zalna pri Višnji gori; Cesar Dominik, 1 leto, sin delavca, Selo 17, občina Than pri Kamniku; Pišek Marija, 35 let, žena posestnika, Bevkje 11; Brešič Alojzij, 25 let, kroj, pomočnik, Celje, Laya 1; Kogej Ivana, 26 let, žena zvan. drž. žel., Zalag 7, obč. Polje; Učakar Franc, 29 let, brzojavni delavec, Zg. Preker 55 pri Litiji.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Torek, 14. aprila. 12. Odlokni iz zvočnih filmov (plošč). — 12.45 Vremenska napovedi, poročila. — 13. Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15 Slovenski biseri (plošč). — 14. Vremenska poročila, borzni tečaj. — 18. Ruski sekstet. — 18.10 Vera svetoznaja in večnega miru (urednik gosp. Fr. Toseglav). — 19. Napoved časa, vremenska napovedi, poročila, objava sporeda. — 19.30 Nacionalna ura: Domača obit v Jugoslaviji (gosp. Božo Rudič, Ljubljana). — 20. Prinos iz opere iz Zagreba v I. odmoru: Glasbeno proslavljanje (gosp. Vilko Ukmari), v II. odmoru: Vremenska napoved, poročila, objava sporeda.

Drugi programi:

Torek, 14. aprila. — Beograd: 19.30 Narodne pesmi. — 21. Ruski romanci. — 21.30 Slovenske skladbe. — 22. Radijski orkester. — Zagreb: 20. Prinos iz opere, Dunaj: 20. Kite domovine. — avstrijski avoki. — 22.30 Komorna glasba. — 23.30 Plesne plošče. — Budimpesta: 20.20 Glasbene klavirske skladbe. — 21.30 Orkestralna glasba. — 22.40 Plesna glasba (plošč). — Trst-Milano: 20.35 Lohrjeva opereta »Glasbena ljubavna«, nato ples na glasba. — Rim-Rai: 17.15 Pomladni koncert. — 20.35 Orkestralna glasba. — 22.15 Plesna glasba. — Prago: 19.10 Jazna kri — postna glasba. — 20.20 Zbor. — 21.30 Orkestralna glasba. — 22.15 Plošč. — Varšava: 20.30 Simfonični koncert. — 22.30 Plošč. — Berlin: 20.10 Mlad ljudje — zabljubljene pesmi. — 21.30 Plesna glasba. — 22.30 Narodna glasba. — Königsberg-Praha: 19.30 Glasbena zabava. — 20.30 Črni glas. — Hambur: 20.10 Vojaki koncert. — Vratistava: 20.10 Zabavna glasba. — 21. Radijska ekspedicijska v Egipt. — Lipsko: 20.10 Torkovi dueti. — 21.30 Koronacija.

Primorske vesli

Sankecije se naravno hudo občutijo, dasi se oblast zelo prizadeva, di bi njihove posledice bile čim manjše. Tudi listi v Primorju objavljajo manifest, v katerem svarijo pred prevelikim optimizmom, ki se nadeja, da bodo sankcije v najkrajšem času odpravljene. Treba je vedeti, da bodo nasprotniki Italije baš ob sedanjih zmagah v Abesiniji napeli vse sile, da Italijo finančno kolikor mogoče oslabe. Zato listi pozivljajo one, ki se niso prinesli svojega daru na oltar domovine, da naj čim prej žrtvujejo zlato za državno blaginjo.

Veliko ležišče bavliska so dkrili v gozdu pri Ajdovščini. Razteza se nad 9 km daleč. Tehniki so ugotovili, da vsebuje ta bavlisk izredno visok odstotek aluminija. Zdaj proučujejo možnost eksploatacije.

V jama sta padla na Opčinah dva dečka. To sta 12 letni Albin Tavč in Mario Soss, ki sta se igrado s svojimi tovariši na polju približala jami, v katero sta padla iz višine 20 metrov. Z veliko težavo so ju rešili gasilci, ki so se trudili poldruge uro. Soss je kakor po čudežu ostal popolnoma živ in cel. Pač pa si je Tavč nevarno razbil glavo.

Bomba iz časa minule vojne je na licu mesta ubila 14 letnega Rudolfa Suliča v Biljah, ki se je z njo na polju igral.

Proga Trst-Postojna bo elektrificirana, kakor poročajo listi. Jeseni, in sicer bodo vsa dela gotova v zadnjih dneh oktobra meseca.

Strašen ugriz. V nekem gozdu pri Kavrani v puljskem okraju je gad picil v levo roko 66 letnega kmeta Paskala Iziča iz Altur. Ker mož ni takoj poklical zdravnika, se je roka okužila tako, da so mu jo morali odrezati.

Anton Boštjančič iz Sv. Petra na Krasu je bil oktobra lanskega leta od pretorja obsojen na 10 mesecev zapora, ker je v neki gostilni v Prestranku razžalil karabinerje iz Slavine, ki so identificirali ljudi. 60 letni Boštjančič se je pritožil na tržaško višje sodišče, kjer so sodniki prišli do prepričanja, da karabinerji niso mogli vedeti, ali jih je mož razžalil ali ne, ker slovenščine nič ne razumejo. Boštjančič, ki italijansčine nič ne razume, pa je dokazal svoj patriotizem s tem, da je njegov sin na bojnem polju v Afriki, obe njegovi hčerki pa sta vpisani v ženski fašiji v Sv. Petru.

Za častnega kanonika je goriški nadškof Margotti imenoval direktorja bogoslovne učilnice dr. Giovanni Butto. Dr. Butto je doma iz videmske province, je učil bogoslovje v Rimu, potem pa je bil 16 let župnik v Vidmu. Na željo Rima je oktobra lanskega leta bil imenovan na svoje sedanje mesto, ki je bilo izpraznjeno, kakor vemo, za časa upraviteljstva msgr. Sirotitja, ko je bil takratni direktor msgr. Brumat upokojen, dva profesorja pa konfirirana.

Stoletnico obstoja bo praznovala letos paroplovna družba »Lloyd Triestino«.

Nov velik stadion hočejo zgraditi v Trstu. Italija ima že zelo lepe in naravnost veličastne stadione, od katerih so najlepši v Rimu, Bologni, Turinu in Firenzi. Trst ima stadion, ki je bil zgrajen pred štirimi leti, ki pa ne odgovarja več novim razmeram. Tržaški listi pravijo, da mora tržaški stadion biti posebno reprezentanten, ker gre za napravo, v katero so svojčas prišli tudi sportniki iz Jugoslavije.

Aretirali so karabinerji v Solkanu Antona Uga in Karla Gravnerja, ki sta bila namenjena skrivaj čez mejo. V Cerklnem so aretirali Jerneja Svetličiča, ki je vtihtal nekaj blaga iz Jugoslavije, obenem pa je bila obsojena zaradi istega delikta Katarina Peterneč na 3 mesece zapora.

Tehnični agrarni inštitut za tržaško, videmsko, goriško, istrsko in reško provinco nameravajo ustanoviti v Poreču. Absolventi takih sol v Italiji ne morejo postati samo gospodarji na posestvih, ampak tudi občinski tajniki, vodje sindikatov, posojilnic itd. Ta inštitut bi se naslanjal na že obstoječo kmetijsko šolo v Poreču, ki je bila ustanovljena pod Avstrijo in stoji na visoki stopnji.

Slike je razstavil te dni v Trstu dr. Pavel Klodič. Večinoma predstavlja morje in obmorske pokrajine. Klodič so slovenskega rodu in eden izmed njih je bil tržaški rodoljub in pisatelj pod imenom Klodič Sabladoski.

Požar je izbruhnil v hiši kmeta Franca Preglja v Renčah pri Gorici. Ogenj so pogasili gasilci iz Gorice, škode je 5000 lir, ki pa so pokrite po zavarovalnici. Veliko hujski požar pa je v Dombergu poškodoval hišo Antona Šiligoja. Tudi tu je škoda, ki znaša kakih 15.000 lir, pokrita.

Dr. Lavrenčič (Laurinsich), docent na otroški kliniki v Neaplju, je imenovan za vodjo zdravstvenega oddelka državnega materniškega otroškega skrbstva. Profesor Laurinsich je »tržaškega doktorja, ki je iz slovenske goriške«.

196. legiji črnih sraj v vzhodni Afriki je poslal tržaški škof dr. Alojzij Fogar pismo, v katerem pozdravlja častnike in legionarje tržaške in istrske province, ki v tej legiji služijo. Pravi, da jih spremlja vedno z molitvami ter da je v duhu ob njihovi strani kakor njihove matere, žene in zaročenke. Želi, da bi se vrnili v domovino ovenčani z lovrom kot zmagovalci.

Sloveči hrvatski komponist Jožef Hatze je te dni prišel v Trst na operacijo. Operacijo je sijajno izvršil profesor Oliani. Hatze se je učil glasbe v konservatoriju v Pesaru, kjer je bil med njegovimi učitelji Mascagni.

Mariborski drobž

Maribor, 13. aprila.

Smrtna žrtev je bila čez praznike obila. V bolnišnici so umrli 56 letna zasebnica Marija Franges, 63 letni upokojeni uradnik okrajnega glavarstva g. Alojz Vrabec, 22 letna tkalka Alojzija Predikaka in 63 letna zasebnica Antonija Raner. Naj počivajo v miru.

Strela udarja. Na veliko soboto dopoldne se je razdivjala nad mestom silovita nevihta s treskom in gromom. Ne Teznu je blizu Rota udarila strela v mestni daljnovod visoke napetosti. Razbila je več izolatorjev ter pretrgala dve žici. Vendar obrat zaradi tega ni bil moten, ker ima mesto krožni vod.

Tako malo nesreč in nezgod, kakor za letošnje velikonočne praznike, ne pomnijo ne na rešilni postaji in ne v bolnišnici. Deževje je imelo v enem oziru vendar blagodejen vpliv, popolnoma so namreč izostale nesreče zaradi velikonočnega streljanja, ki je terjalo druga leta vedno toliko žrtev. Reševalci so prepeljali v bolnišnico samo par ponesrečenec. Bili so to 27 letni delavec v Cirilovi tiskarni Valter Bohanc, ki se je na veliko soboto ponesrečil pri padcu po stopnicah ter si zlomil levi gleženj. — V Dravski ulici si je zlomil desno nogo nad kolonom 50 letni Ivan Švaiger. — Do obžalovanja vrednega dogodka je prišlo v Bistrici pri Rušah. 16 letni vajevec Janko Lipnik je dobil z nožem zabodljaj v levo stran prsi.

Dvema gospodarjema je ogenj uničil imetje. — V Prepolah so imeli velik požar. Vnelo se je gospodarsko poslopje posestnika Andreja Kirbiša. Zgoreli so tudi svinjaki, parna, skedenj in kolarnica ter je škoda 35.000 Din. Od Kirbiša je preskočil ogenj na hlev sosedja Jakoba Rojca, na katerem je uničil ostriže ter ga oskodoval za 14.000 Din.

Mraz grozi. Hladno vreme je prineslo s seboj nevarnost mraza, ki bi povzročil ogromno škodo, saj je drevje sedaj že v polnem cvetju. Nocoj so kmetje v mariborski okolici žgali po sadovnjakih kresove, da bi obvarovali drevje pred mrazom.

— Pri zaprtju, molnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz Josefov grenčice«.

Spomini koroškega župnika Janeza Volaučnika

Leta 1894 so prenehale fužine v Lipici, ki so bile znane daleč naokrog in so obstojale že celih sto let. S tem je mnogo ljudi izgubilo zaslužek in kruh. Železno industrijo so koncentrirali v Donjavico na Zg. Stajerskem. Po letu 1894 so v Lipici še par let izdelovali verige, potem so pa tudi to delo opustili.

Leta 1896 je bil postavljen v Lipici čez Dravo nov železni most, ki je stal deželo 80.000 goldinarjev. Med boji za Koroško je bil ta most razstreljen, pozneje so ga zopet popravili.

12. junija 1900 je umrl g. Klemen Marček, nadučitelj na Rudi; 15 let je blagosloveno tu deloval v šoli in na sadnem vrtnu.

Meseca julija 1902 je bila na Rudi v farni cerkvi primicija g. Janeza Hojnika, sedaj župnika v Koprivni nad Crno v Meziški dolini. Slavnostno pridigo je imel č. g. msgr. Valentin Podgorc. Obred je bil pri Puceju v Lipi, povabljenih gostov je bilo okoli sto. Cela slovesnost se je vršila dostojno in pri lepem vremenu, ljudstva je bilo vse polno.

Na belo nedeljo leta 1904 se je zelo slovesno obhajala prva stoletnica posvečenja romarske cerkve na Lisi, posvečene Materi božji. Liska gora, toji v šentpeterski fari, pol ure od fare, Slovesnost je bila združena s tridnevnicom, ki sta jo vodila dva patra kapucina. Na belo nedeljo so prišle procesije in ljudstva je bilo toliko, da je moral p. kapucin zunaj cerkve pridigovati. Fantje Pod Lisko so to slovesnost proslavili z močnim streljanjem. 80 kg smodnika so za to porabili.

Leta 1908 je bila šola na Rudi posvečena, na pritičju so pozidali prvo nadstropje in v jeseni je bila odprta trirazredna šola. K otvoritvi, ki se je vršila neko nedeljo meseca novembra popoldne po blagoslovu v cerkvi, je prišel okrajni komisar iz Velikoveca g. Laszowsky (po očetu Poljak). Jaz sem šolo blagoslovil (po očetu Poljak). Jaz sem šolo blagoslovil in imel primeren nagovor. Potem je govoril g. komisar in g. nadučitelj Katnik. Jaz sem govoril slovensko, ona dva pa nemško. Prvi učitelj tretjega razreda je bil g. Schelander, Nemec. V I. razredu se je podučevalo prvi semester še slovensko, drugi semester pa že nemško; v II. in III. razredu se je podučevalo pa čisto nemško, razen krščanskega nauka.

V tem letu se je ustanovilo tudi »Katoliško kmečko izobraževalno društvo za Rudo, St. Peter in okolice«. Društvo je prirejalo zborovanja s poučnimi govori in gledališke predstave. Nasprotniki so naše prireditve kmalu začeli napadati in so imenovali posmehljivo naše igre »Kasperiteater«. Kmalu so pa začeli tudi sami prirediti tak »Kasperiteater« pri Škofo na Rudi. Namreč nemške gledališke predstave.

Leta 1911 je izstopil iz katoliške Cerkve Janez Orešnik, še mlad kmet, pd. Mavhlar Podgorc, in pristopil k protestantizmu. Neki prijatelj ali sorodnik v Mariboru ga je k temu nagovarjal in tako daleč zapeljal. Obiskoval je prej kmetijsko šolo v Velikovecu in stanoval pri nekem nevarnem človeku v mestu, bil je prevzetnega duha. Pozneje je prodal svojo domačijo tujcem in žalostno končal s samoumornom.

Leta 1912 je bila cerkev na Rudi na novo obarvana in poslikana. To delo je stalo 1200 kron.

2. Med svetovno vojno. Preganjan in zaprt.

Leta 1914. To leto se je začela svetovna vojna. Na Rudi so bile to vojno leto, kakor tudi v poslednjih letih, velike rekvizicije živine, žita in

še mnogo drugih reči. Jaz sem moral oddati lepo kobilu, akoravno sem jo za vožnjo in oranje polja neobhodno potreboval; dobil sem za njo samo 850 kron. Žita sem moral oddati 11 meterskih stotov, čeravno je pri gospodarstvu samo 25 birnov posetve. Oddajati smo morali polagoma tudi slanino, zabelo, jajca itd., in sicer po tistih nizkih cenah, kakor je vlada predpisala. Oddati sem moral tudi eno kravo za klanje. Te rekvizicije so spravile moje čedno gospodarstvo čisto na kant.

Šlej (pozneje) so bile predpisane še tako imenovane mlinске karte in se je smelo le toliko žita v mlin dajati, kolikor je bilo predpisano in neobhodno za živež potrebno. Kdor je imel molzne krave, je moral tudi mleko za mesta oddajati po predpisani ceni, ravno tako tudi jajca.

Leta 1916. Ker so Nemčija in zavezniki (Avstrija, Bolgarija in Turčija) začelkoma povsed zmagovali, je Nemcem in nemškutarjem tudi v zaledju na deželi začel greben rasti in so jeli Slovence še bolj preganjati, kakor poprej. Zoper mene so napravili celo zaroto; povod za to so si vzeli od cerkvene slovesnosti na cesarjev rojstni dan 18. avgusta 1916.

Kakor drugokrat, povabil sem tudi tokrat vse javne zastopnike in urade na Rudi k cesarski sveti maši v farni cerkvi na Rudi ob 8 zjutraj. Da bi bil bolj na varnem, poročal sem že začetkom avgusta t. l. na škofijstvo, da se od leta 1909, odkar je šola dobila tretji razred, pri cesarski sv. maši od strani učiteljev in nemčurjev vedno godijo demonstracije na ta način, da medtem ko se na koro cesarska pesem slovensko poje, pa učitelji z otroci pri oltarju nemško pojejo. To da je naravnost preziranje slovensčine. Predlagal sem škofijstvu, naj se cesarska pesem poje najprej slovensko, potem pa tudi nemško. Škofijstvo je ta predlog potrdilo in ukazalo to odločitev uradom tudi naznaniti, kar sem tudi storil.

Po tem odloku sem se ravnal, opravil sem sv. mašo z blagoslovom, po zadnjem blagoslovu pel Te Deum laudamus, pri prvih besedah cesarske pesmi ostal še pred oltarjem, potem sem pa šel v zakristijo, misleč, pojte kakor hočete, saj jaz nisem dolžan med petjem pred oltarjem ostati. Spominjal sem se besed škofa dr. Kahna, ki je nekoč rekel: »Der Priester ist nicht verpflichtet während der Kaiserhymne vor dem Oltar zu bleiben (duhovnik ni dolžan med cesarsko himno ostati pred oltarjem)«. Da bi hotel s tem cesarja žaliti, to mi še na misel ni prišlo.

Po maši je bilo vse mirno in tiho in se pri meni nihče ni kaj pritožil, saj tudi ni bilo nobenega vzroka za to. Cesarska slovesnost se je lepo in dostojno opravljala, lepše, kakor drugokrat, cerkveni pevci so lepo peli in učitelji tokrat niso več demonstrirali, kakor drugokrat, marveč so slovensko petje pri miru pustili in šele potem nemško zapeli.

Pa ravno to jih je jezilo, da niso smeli demonstrirati in so orožniškega stražnostrela Jožefa Rasputnika našuntali, da je vložil zoper mene pritožbo zaradi razžaljenja Velikanstva na višjo vojaško sodnijo v Beljaku. O tem jaz nisem kar kaj (prav nič) vedel.

(Dalje prih.)

Trdo stolico,
katar debelega črevesa, neprijeten počutek vsled zaprtja, zdravi prirodna
Franz-Josefova
grenka voda zavžita po eno malo čašo zjutraj in zvečer.
Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 13483, 2. V. 35.

Potrti globoke žalosti naznanjamo, da je preminul v 80. letu starosti, previden s tolažili sv. vere, naš dobri soprog, oče, brat, stric in tast, gospod

Jernej Stele

posestnik in trgovec

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 14. aprila 1936 ob 15 popoldne iz hiše žalosti, Gasilska cesta št. 3 na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale ob osmini v cerkvi Sv. Frančiška v Šiški.

Venci in cvetje se po želji pokojnika hvaležno odklanjajo.

Ljubljana, dne 12. aprila 1936.

Marija Stelč, soproga;

dr. Albin Stele, sin — Helena por. dr. Bogataj, hči

Rodbine:

Steletova, dr. Bogatajeva in Murnikova

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nesrečno umrl v Triglavskem pogorju naš nepozabni brat, stric, nečak in svak, gospod

Stanko Dolhar

pasar

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 14. t. m. ob 4 popoldne iz Vidovdanske ceste 9 na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 13. aprila 1936.

Pavla por. Mencej, Vera por. Stanič, Angela, Stefan, Jože in Anica, bratje in sestre — in ostalo sorodstvo.

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam tužno vest, da mi je na veliko noč umrl nadvse ljubljani, brat, gospod

Ivan Mrak

podpolkovnik v pokoju

v starosti 79 let, previden s sv. zakramentih, popolnoma vdan v božjo voljo.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek ob pol 14, po dohodu vlaka, na radovljiško pokopališče.

Radovljičica, dne 13. aprila 1936.

IVANA SVETE roj. MRAK, sestra.

Naznanjamo žalostno vest, da nas je naš ljubljani brat in stric, gospod

LETTIC EVGEN

steklar

danes, dne 13. aprila 1936, previden s tolažili sv. vere, za vedno zapustil. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 16. t. m. ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Jernejeva cesta 19, Ljubljana VII., na pokopališče k Sv. Križu. — Ljubljana, dne 13. aprila 1936.

Zalujoči ostali.

Na veliko noč je nehalo biti zlato srce naše nadvse ljubljene

Jane Kenda

dijakinje S. T. S.

Zapustila nas je neotolažljive, v cvetu mladosti in odšla v večno ponlad.

Na zadnji poti jo spremimo v torek, dne 14. aprila ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Ambrožev trg 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana--Bovec, dne 13. aprila 1936.

Kenda Ivan in Viktorija, starši.

Milko, brat — in ostalo sorodstvo.